

Bosnia/Republika Srpska: EFTs CEO claim TPP Stanari environment standards in accordance with EU rules

Zbog nakana hrvatskih vlasti da u Trgovskoj gori, u općini Dvor, na samoj granici sa BiH, bude sagrađeno odlagalište radioaktivnog otpada, zabrinuti su i u Državnoj regulatornoj agenciji za radijacijsku i nuklearnu sigurnost (DARNS) BiH, u kojoj potcrtavaju da je gradnja ovakvog objekta uz samu granicu veoma osjetljivo pitanje.

Rok do avgusta

Emir Dizdarević, direktor ove institucije, u razgovoru za "Dnevni avaz" otvoreno izražava strahovanja da bi planirano odlagalište moglo imati daleko veće posljedice nego što se sada misli. To se posebno odnosi na naseljena područja u BiH, koja su bliža lokaciji budućeg odlagališta od onih u Hrvatskoj.

Objašnjava da je Hrvatska ulaskom u EU i preuzimanjem regulative obavezna da utemelji odlagalište za radioaktivni otpad koji se stvara u industriji, medicini, istraživanju... te da je najmlađa članica Unije dobila rok do avgusta 2015. da riješi problem s otpadom koji se trenutno odlaže u privremena skladišta.

- U radioaktivni otpad spadaju uglavnom potrošeni izvori, odnosno radioaktivni materijali, najčešće cezij, kobalt, americij... Međutim, naš najveći strah je to što Hrvatska ima obavezu prema nuklearnoj elektrani Krško (Slovenija), jer preuzima 50 procenata struje koja se tamo proizvodi. Poslije raspada SFRJ, ostala je obaveza da Hrvatska i Slovenija budu i vlasnici po 50 posto nuklearnog otpada. Zbog toga kod nas u Agenciji postoji strah da objekt za radioaktivni otpad, koji je planiran na granici sa BiH, ne preraste u odlagalište i za razgrađeni materijal i potrošeno gorivo iz Krškog - kaže Dizdarević.

Obećani novci

Uprkos evropskim konvencijama, Dizdarević potcrtava da hrvatske vlasti nisu tražile nikakvu saglasnost za gradnju odlagališta od lokalne zajednice u BiH - Bosanski Novi, koja je čak i bliža planiranoj lokaciji od Dvora, općine na hrvatskoj strani od koje je zatražena saglasnost i kojoj su obećani novci kao protuusluga.

Otpad koji se razgradi tek za 300 godina

- Opasnost od jednog odlagališta kada se razgradi objekt je u tome što imate veoma niski nivo radioaktivnog otpada, za koji se morate brinuti 30 godina, a imate i srednji i niski nivo za koji se morate brinuti oko 300 godina. Također, imate i visoki nivo, u šta spada potrošeno gorivo, koje se tehnološkim aktivnostima u nekim zemljama može oboriti na srednji nivo aktivnosti. Dakle, u boljem slučaju, ako bi potrošeno gorivo iz Krškog otišlo na tehnološku preradu, i dalje bi se o njemu trebalo brinuti 300 godina - upozorava Dizdarević.

Izvor; Agencije